

Transportministeriet
Email: trm@trm.dk og arp@trm.dk

Journalnummer: 2025-248.

30. marts 2026

Høring over udkast til bekendtgørelse om gravearbejder i offentlige vejarealer og private fællesveje på landet samt i byer og bymæssige områder

Teleindustrien (TI) og IT-Branchen (ITB) takker for muligheden for at afgive høringssvar til Transportministeriets udkast til ny gravebekendtgørelse.

Forslaget til ny gravebekendtgørelse er en konsekvens af, at EU's forordning om gigabitinfrastruktur fandt anvendelse fra den 12. november 2025, hvorfor de danske regler skal tilpasses, så der ikke er uoverensstemmelse mellem forordningens bestemmelser om tilladelsesfri gravning og de nugældende nationale regler.

Folketingsvalget 2026 betyder, at det er uklart, hvornår den nye gravebekendtgørelse forventes at træde i kraft, men i lyset af, at forordningen fandt anvendelse i Danmark den 12. november 2025, er der allerede klarhed om retstilstanden, idet den eksisterende gravebekendtgørelse ikke tager højde for reglerne i forordningen. Forordningens krav i artikel 6, stk. 1, om annoncering af minimumsoplysninger om planlagte anlægsarbejder mindst 2 måneder før indgivelse af ansøgningen om tilladelse, træder endvidere i kraft den 12. maj 2026.

Et krav om annoncering af alle planlagte anlægsarbejder mindst 2 måneder før, der ansøges om tilladelse, vil uden en dansk undtagelse for mindre gravearbejder have meget store og negative konsekvenser for etableringen af fiberforbindelser til de slutkunder, som mangler at blive tilsluttet til en fiberforbindelse. Det vil også gå stik imod målsætningen med forordningen, hvor formålet netop er at lette og stimulere udrulningen af net med meget høj kapacitet, herunder fibernet, ved at sådanne kan udrulles hurtigere og med lavere omkostninger.

Med udkastet til ny gravebekendtgørelse gøres det derimod markant langsommere og dyrere at udrulle fibernet i Danmark. Det er helt uforståeligt, hvorfor Transportministeriet har valgt at gå denne vej.

Der er cirka 0,9 mio. abonnenter, som mangler at blive tilsluttet et fibernet, som allerede ligger i vejen eller i ejendommen¹. Cirka 58 % af de danske husstande bor i enfamiliehuse, hvilket betyder, at cirka 0,5 mio. enfamiliehuse mangler at blive tilsluttet en forbindelse, som kun forudsætter et mindre gravearbejde i fx fortovet ud for huset. Uden en passende dansk undtagelse for annonceringspligten for disse meget begrænsede gravearbejder, vil det betyde, at der etableres en helt unødvendig administrativ ventetid (stand-still) på yderligere 2 måneder for at få en fiberforbindelse, således at det kan tage 3 – 4 måneder at blive koblet på nettet. Kravet vil også gælde for erhvervskunder, og det vil i praksis være en helt uforklarlig og unødvendig barriere for erhvervslivet i Danmark.

I den telepolitiske aftale 2025 fremgår det om den danske implementering af forordningen om gigabitinfrastruktur under pejlemærke 2.3, at:

¹ Digitaliseringsstyrelsen, Telestatistikken opgjøret for 2. halvår 2024.

”Øget forenkling og fjernelse af tilladelseskrav, således at etableringen af mobil- og bredbåndsnet afbureaukratiseres og telebranchens byrder mindskes. Digitaliseringsministeriet afsøger mulighederne for øget tilladelsesfrihed og enklere procedurer i samarbejde med bl.a. Transportministeriet, By-, Land- og Kirkeministeriet, Social- og Boligministeriet.”

2

TI og ITB finder ikke, at Transportministeriets udkast til bekendtgørelse indfrier målsætningen i den telepolitiske aftale fra 2025.

Generelle bemærkninger

Transportministeriet har i udkastet til en ny gravebekendtgørelse valgt en model, hvor der ikke gives en generel undtagelse for gravetilladelse og annoncerings- og koordineringsforpligtelse for mindre gravearbejder, men i stedet overlades det til vejmyndigheden – dvs. de enkelte kommuner eller Vejdirektoratet – at beslutte om mindre gravearbejder skal være omfattet af en anmeldelsesordning, hvis det ikke allerede er omfattet af en eksisterende efteranmeldelsesordning.

Konsekvenserne, hvis kommunerne ikke vælger at indføre anmeldelsesordninger, vil være, at der opstilles unødige administrative barrierer og forsinkelser for bl.a. etableringen af nye fiberforbindelser til husstande og virksomheder. For en virksomhed, som bestiller en ny fiberforbindelse, bliver konsekvenserne af bekendtgørelsen, at gravearbejdet vil være omfattet af en 2 måneders annoncerings- og koordineringsforpligtelse, hvor teleselskabets håndtering af ordren skal afvente 2 måneders stand-still, hvor det planlagte gravearbejde annonceres i Lednings-ejerregisteret (LER), før der kan indgives en graveansøgning til vejmyndigheden (kommunen). Det vil medføre helt uacceptable ventetider for udrulning af fibernet til erhvervslivet i Danmark.

Tilsvarende vil en enkelt husstand eller en beboelsesejendom ikke kunne blive koblet på et fibernet, som allerede ligger i fortovet, og som måske blot kræver en opgravning på en til to meter, før EFTER at arbejdet har været annonceret i to måneder i Ledningsejerregisteret (LER), og at det er konstateret, at der ikke er andre teleselskaber, som vil samgrave ind til kunden. Det giver ingen mening at koordinere gravearbejder af denne størrelse, da kunden typisk kun bestiller og kun har brug for én forbindelse.

Vejmyndigheder – dvs. kommunerne og Vejdirektoratet - har siden 2018 kunnet beslutte at indføre en efteranmeldelsesordning for mindre, korterevarende gravearbejder på visse offentlige veje og private fællesveje. Det er en mulighed at anvende efteranmeldelsesordningen i kommunerne, ikke et krav. Efteranmeldelse betyder, at graveaktører ikke skal søge om gravetilladelse forud for et gravearbejde på veje, der er omfattet af ordningen. Gravearbejdet skal i stedet efteranmeldes til kommunen snarest muligt, og senest én arbejdsdag efter gravearbejdet er påbegyndt. Et af initiativerne i Teleaftalen 2018 og igen i Teleaftalen 2021 var at øge anvendelsen af efteranmeldelsesordningen.

Digitaliseringsstyrelsen har iværksat en målrettet indsats på bl.a. møder og konference med kommunerne for at få kommunerne til at anvende efteranmeldelsesordningen, og styrelsen har en hjemmeside², hvor der informeres om fordelene ved ordningen.

Efter 8 år er status, at Aalborg Kommune er den eneste kommune, som anvender efteranmeldelsesordningen fuldt ud. Herudover har enkelte kommuner valgt at anvende begrænsede eller tilpassede udgaver af efteranmeldelsesordningen, som ikke i praksis har haft den store effekt.

På trods af, at erfaringerne fra Aalborg Kommune er entydigt positive for alle parter, idet kommunen sparer sagsbehandlingsressourcer, graveaktører oplever en administrativ lettelse uden ventetid på at skulle indhente en tilladelse og fiberselskabet (ledningsejeren) oplever et simplere, hurtigere og mere forudsigeligt bestillingsforløb ift. kunderne, er der ikke andre kommuner, som har taget efteranmeldelsesordningen til sig.

² <https://digst.dk/tele/etablering-af-fysisk-teleinfrastruktur/graveomraadet/efteranmeldelse-af-mindre-kortevarende-gravearbejder/>

På baggrund af erfaringerne med efteranmeldelsesordningen er det helt uforståeligt, at 3
Transportministeriet fralægger sig ansvaret for at lette og stimulere udrulningen af telenet
ved at gøre det hurtigere at udrulle telenet med lavere omkostninger. Ved at lægge beslutnin-
gerne og ansvaret ud til kommunerne opstår der risiko for, at der indføres 98 forskellige efter-
anmeldelses- og anmeldelsesordninger i kommunerne. Da kommunerne næppe kan nå at ind-
føre de nye ordninger inden den 12. maj 2026, vil konsekvenserne være, at der reelt indføres
2 måneders stand-still for alle nye gravearbejder i kommunerne, og først når kommunerne
indser de negative konsekvenser af de nye regler, vil kommunerne overveje at indføre en an-
meldelsesordning. En sådan proces kan nemt betyde, at kommunerne først har nye ordninger
på plads i 2027 eller 2028.

Det bemærkes, at reglerne om annoncering og 2 måneders stand-still vil gælde for alle grave-
arbejder (dvs. også el, gas, fjernvarme mv.).

Specifikke bemærkninger

Kapitel 1 – Krav om gravetilladelse (§ 1).

EU's forordning om gigabitinfrastruktur, artikel 9, stk. 1, fastlægger, at vejmyndigheden ikke
må kræve tilladelse for anlægsarbejder, som omfatter a) reparations- og vedligeholdelsesar-
bejder af mindre omfang, b) begrænsede tekniske opgraderinger af eksisterende arbejde eller
anlæg, og c) mindre anlægsarbejder.

Det fremgår af forordningens artikel 9, stk. 2, at medlemsstaterne ud fra behørigt begrundede
og forholdsmæssige kriterier fastlægger, hvilke typer anlægsarbejder artikel 9, stk. 1, finder
anvendelse på. Dvs. de enkelte medlemsstaterne er tillagt kompetencen til nærmere at fast-
lægge, hvilke typer anlægsarbejder – herunder gravearbejder – som skal være undtaget fra
kravet om forudgående tilladelse.

Med udkastet til gravebekendtgørelse har Transportministeriet i § 1 alene valgt at indføre en
generel undtagelse for uopsættelige reparationsarbejder samt for de tilladelser, som måtte
være omfattet af en kommunalt vedtaget efteranmeldelsesordning eller anmeldelsesordning.

TI og ITB stiller sig helt uforstående overfor, at Transportministeriet ikke benytter mulighed for
at give generel tilladelsesfrihed for mindre gravearbejder, som allerede i dag behandles sum-
marisk og rutinemæssigt og ud fra standardvilkår for gravearbejder, og hvor den kommunale
sagsbehandling ikke er udtryk for en substantiel sagsbehandling, men hvor der i dag alligevel
stilles krav om en forudgående tilladelse, før anlægsarbejdet kan igangsættes.

Tilladelsesfrihed for mindre gravearbejder medfører flere fordele, idet det letter kommunerne
og teleselskaberne for de administrative byrder ved at skulle ansøge og behandle en gravetil-
ladelse.

Telekunderne vil opleve en hurtigere tilslutning til eksisterende teleanlæg og fiberkabler, som
allerede ligger i vejen, fortov eller cykelsti, når en kundetilslutning og en bestilling af gravear-
bejdets udførelse ikke skal afvente vejmyndighedens tilladelse, men at ordren kan håndteres i
ét processkridt i teleselskaberne.

Når en kunde skal tilsluttes et eksisterende nedgravet fibernet, skal der alene graves ud til en
stikledning fra kablet i fortov/cykelsti og ind til den enkelte ejendom. Dette arbejde kan typisk
udføres på én enkelt arbejdsdag. Når den enkelte kundetilslutning ikke forudsætter gravetilla-
delse, vil arbejdet kunne tilrettelægges mere effektivt, til den aftalte dag og uden risiko for
ombookinger, hvilket kommer den enkelte kunde til gode i form af en hurtigere tilslutning.

For mindre gravearbejder er der ingen saglig begrundelse for, at gravearbejder ikke skal kun-
ne udføres tilladelsesfrit inden for de rammer og vilkår, som vejmyndigheden forudgående
måtte have fastlagt og offentliggjort.

Alle gravearbejder forudsætter, at der forud for gravearbejdets iværksættelse er søgt ledningsoplysninger i Ledningsejerregisteret (LER). LER er allerede i dag det samlede, centrale informationssted for oplysninger om eksisterende ledninger og planlagte og udførte gravearbejder. Vejmyndighedens behov for oplysning om planlagte og udførte gravearbejder, som er tilladelsesfrie, vil i stedet kunne opfyldes ved, at tilladelsesfrie gravearbejder skal indberettes med brug af en anmeldelsesordning (tilsvarende den foreslåede i § 7), men hvor det skal gøres obligatorisk for kommunerne at indføre anmeldelsesordningen. Eventuelle konflikter med anden råden over vej, jf. vejlovens kapitel 9, vil kunne identificeres med anvendelse af en sådan anmeldelsesordning, og ved at kommunen annoncerer eventuelle begrænsninger, herunder også midlertidige, på kommunens hjemmeside.

Forslag til undtagelse fra gravetilladelse

TI og ITB foreslår, at det i bekendtgørelse fastlægges, at mindre gravearbejder er tilladelsesfrie, herunder reparations- og vedligeholdelsesarbejder, kundetilslutninger og stikledninger, mindre anlægsarbejder af begrænset omfang, prøvegravninger, frigravninger, gravefrie arbejder (jordfortrængning og styret underboring), opsætning eller udskiftning af gadeskabe samt blæsning af fiber. Dvs. som minimum at undtage vedligeholdelses- og reparationsarbejder samt begrænsede tekniske opgraderinger og mindre anlægsarbejder, herunder etablering af kundestik.

TI og ITB foreslår, at der ved mindre gravearbejder forestås følgende typer arbejder:

- 1) I fortov eller cykelsti, der er afsluttet senest fem sammenhængende arbejdsdage efter gravearbejdets påbegyndelse, og som maksimalt har en længde på 50 meter, bredde på 2 meter og dybde på 1,5 meter.
- 2) På veje inden for tættere bebygget område, hvor den tilladte hastighed er højst 50 km/t, der er afsluttet senest fem sammenhængende arbejdsdage efter gravearbejdets påbegyndelse, og som maksimalt har en længde på 25 meter, bredde på 2 meter og dybde på 1,5 meter. Vejen skal til enhver tid kunne passeres i én kørselsretning.
- 3) På veje uden for tættere bebygget område, hvor den tilladte hastighed er højst 80 km/t, der er afsluttet senest fem sammenhængende arbejdsdage efter gravearbejdets påbegyndelse. Gravearbejdet placeres i vejens yderrabat og har maksimalt en længde på 100 meter, bredde på 2 meter og dybde på 1,5 meter. Vejen skal til enhver tid kunne passeres i én kørselsretning.

Undtagelserne fra gravetilladelse er uanset gravemetode, og dvs. gælder også ved jordfortrængning, underboring og indvendig foring.

Kapitel 2 – Undtagelse til offentliggørelse af påtænkte gravearbejder og koordinering (§§ 2 og 3)

Forordningen om gigabitinfrastruktur indeholder i artikel 6, stk. 1, en annonceringsforpligtelse på 2 måneder og i artikel 5, stk. 2, en koordineringsforpligtelse. I artikel 6, stk. 2, og artikel 5, stk. 5, gives medlemsstaterne kompetence til at undtage for henholdsvis annonceringsforpligtelse og for koordineringsforpligtelsen for arbejder af begrænset omfang såsom med hensyn til værdi, størrelse og varighed.

Annonceringsforpligtelsen er tæt knyttet til koordineringsforpligtelsen, idet forudsætningen for at kunne koordinere gravearbejder (samgravning) er kendskab til de planlagte arbejder forud for, at de iværksættes. Omvendt, hvis der ikke er et reelt potentiale for koordinering og samgravning, er der heller ikke noget sagligt grundlag for at stille krav om annoncering.

Med udkastet til gravebekendtgørelse har Transportministeriet i § 2 alene valgt at indføre en generel undtagelse for offentliggørelse (annoncering) af uopsættelige reparationsarbejder og for de tilladelser, som måtte være omfattet af en kommunalt vedtaget efteranmeldelsesordning eller anmeldelsesordning. Endvidere undtages projekter med væsentlige nationale forsvarsformål og væsentlige civile beredskabsformål.

Tilsvarende er undtagelsen for koordineringsforpligtelse i § 3 alene gældende for de i § 2 nævnte arbejder samt gravearbejder, hvor en koordinering vil medføre uinddrivelige ekstraomkostninger, samt for vejmyndighedens arbejder med en maksimal dybde på 15 cm. 5

Der er ingen saglig grund til at forsinke og komplicere helt simple og små gravearbejde. Langt den overvejende andel af det gravearbejde på teleinfrastruktur, som mangler at blive udført i Danmark, består af kortere gravestræk, hvor potentialet for koordinering og samgravning er ikkeeksisterende eller meget begrænset. Erfaringsmæssigt er potentialet for samgravning efter koordinering af gravearbejder på kortere strækninger meget begrænset. Samgravning sker typisk kun på længere gravestrækninger eller større projektområder, hvor gravearbejdet, levering af udstyr og materiale samt håndtering af eget udstyr kan aftales og planlægges i god tid, inden arbejdet udføres. Ved kortere gravearbejder vil gevinsterne ved samgravning typisk ikke kunne opveje ulemperne.

Det er således vigtigt, at den potentielle samfundsmæssige gevinst ved samgravning, som primært består i deling af graveomkostningerne mellem parterne og minimering af generne for den kørende og gående trafik samt naboer, afvejes i forhold til de komplikationer og administrative omkostninger, der kan være forbundet med en annonceringsforpligtelse senest 2 måneder, før gravetilladelse indgives. Kravet om annoncering 2 måneder forud for, at gravetilladelse indgives, vil i mange situationer skabe forsinkelser og komplicerer et ellers simpelt gravearbejde.

Den nuværende koordineringsforpligtelse i vejlovens § 74 har i store træk alene medført ekstraomkostninger og forsinkelser for teleselskabernes udrulning af fibernet. De sidste 10 års erfaringer viser, at tilladelsesprocedurerne kan lempes og afbureaukratiseres ved øget tilladelsesfrihed. I stedet vælger transportministeren at gå den modsatte vej og vælger at komplicere, forsinke og bureaukratisere behandlingen af mindre gravearbejder i stedet for at have en målsætning om afbureaukratisering, byrdelettelse, øget tilladelsesfrihed og enklere procedurer.

Forslag til undtagelse fra krav om offentliggørelse og koordineringsforpligtelse

TI og ITB opfordrer til, at korterevarende gravearbejder og alle gravearbejder på under 2.000 m i landdistrikter/ved maks. 80 km/t og 1.000 meter i byzone/ ved maks. 50 km/t i udgangspunktet undtages fra annoncerings- og koordineringsforpligtelsen.

Kapitel 3 – Gravetilladelsen (§ 4)

TI og ITB finder, at der bør fastsættes tidsfrister for vejmyndighedens behandling af gravetilladelser. Forordningen om gigabitinfrastruktur, artikel 1, stk. 3, indeholder mulighed for, at der nationalt kan opretholdes eller indføres foranstaltninger, som går videre end minimumskraverne i forordningen, hvis foranstaltningerne har til formål at fremme fællesudnyttelse eller muliggøre en mere effektiv etablering af ny fysisk infrastruktur. Det betyder, at der i Danmark vil kunne fastlægges kortere frister for sagsbehandlingen af ansøgninger om gravetilladelser end de i forordningens artikel 7, stk. 5, fastsatte maksimale 4 måneder.

En maksimal frist på 4 måneder kan legitimere, at vejmyndighederne nedprioriterer en effektiv og kort sagsbehandlingstid, fx i forbindelse med store sagsbunker, længerevarende sygdom eller ferie blandt vejmyndighedens sagsbehandlere. En maksimal frist på 4 måneder er en betragtelig forlængelse af de sagsbehandlingstider, som vejmyndighederne i dag anvender. Det synes helt ubegrundet i lyset af, at sagsbehandlingen af gravetilladelser i Danmark er fuldstændigt digitaliseret, og at sagsbehandlingstiden i nogle kommuner er blot 2-3 hverdage, men hvor den i andre kommuner er længere.

Af lovbemærkningerne til ændringen af vejloven i 2014 fremgik det, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var blot 51 timer: *"I dag kan man elektronisk søge om en gravetilladelse gennem systemet Web-GT, som bruges af 84 kommuner og Vejdirektoratet. De kommuner, der ikke anvender Web-GT, har enten deres eget elektroniske system eller behandler ansøgningerne manuelt. I 2012 blev der behandlet over 80.000 ansøgninger om rådighed over vejareal i systemet, hvoraf langt hovedparten var ansøgninger om en gravetilladelse.*

Vejmyndighederne behandler således rigtig mange gravetilladelser hvert år, og en meget stor del af ansøgningerne bliver derfor behandlet som standardafgørelser. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for en sag i Web-GT var i 2012 51 timer, hvilket også inkluderer politiets sagsbehandlingstid i de sager, der kræver politiets samtykke, f.eks. sager, hvor arbejdet kræver hastighedsnedsættelser, eller på anden måde medfører ændringer i trafikafviklingen." 6

TI og ITB skal derfor foreslå, at der fastlægges en væsentligt kortere frist for behandling af ansøgning om gravetilladelser, og at fristen fastsættes til maksimalt to uger efter modtagelse af fuldstændig ansøgning med mulighed for en ekstraordinær forlængelse på yderligere to uger.

Kapitel 4 – Private fællesveje på landet (§ 5)

Ingen bemærkninger.

Kapitel 5 - Uopsættelige reparationsarbejder (§ 6)

Med bestemmelsen i § 6 fastlægges det, hvad der forstås ved "uopsættelige reparationsarbejder", idet dette er arbejder, der beror på et nedbrud af en ledning samt akutte arbejder på vej og vejudstyr.

TI og ITB bemærker, at Transportministeriet har valgt en mere begrænset og snæver definition af, hvilke arbejder der skal være undtaget for forudgående tilladelse end forordningen, idet forordningen i artikel 9, stk. 1, a) angiver, at anlægsarbejder der omfatter "reparations- og vedligeholdelsesarbejder af begrænset omfang såsom med hensyn til værdi, størrelse, virkning og varighed."

TI og ITB stiller sig uforstående overfor, at Transportministeriet har valgt kun at omfatte "uopsættelige reparationsarbejder" som nedbrud på en ledning, da det er uklart, om det også omfatter fx blæsestop, hvor det konstateres, at et eksisterende nedgravet trækrør er blokeret, og hvor det vil medføre betydelige og unødvendige ekstraomkostninger, hvis ikke trækrør umiddelbart må frigraives,

I de tilfælde, hvor der skal blæses nye kabler i eksisterende føringsrør fx ved opgradering af nettet, etablering af nye forsyningskabler eller lange erhvervstilslutninger, er der ofte behov for opgravninger undervejs, typisk pga. en fysisk begrænsning af blæselængden, skidt i rørene eller trykskader fra andet gravearbejde. Konsekvensen bliver dermed, at arbejdet forsinkes, indtil den nye tilladelse er givet. Der foregår typisk ingen substantiel sagsbehandling hos vejmyndigheden, men arbejdet forsinkes, og udstyret og mandskabet må afvente, at tilladelsen er givet. Det er til unødigt gene for trafikken og naboerne, påfører teleselskaberne unødige udgifter og forsinket kundetilslutningen.

Når der i udkastet til bekendtgørelsens § 6, stk. 3, endvidere henvises til, at Standardvilkårene for ledningsgrave gælder for uopsættelige reparationsarbejder på ledninger, skabes der fortolkningsmæssig usikkerhed om, hvad der egentlig forstås ved et uopsætteligt reparationsarbejde.

Af punkt 6.2 i standardvilkårene fremgår det, at "ved uopsættelige reparationsarbejder forstås ethvert reparationsarbejde, når reparationsarbejdet skal afhjælpe en pludselig opstået skade, der: 1) vil blive værre, hvis reparationsarbejdet skal afvente, at der indhentes en gravetilladelse, eller 2) kan forårsage risiko for manglende tilgængelighed til samfundskritiske tjenester, betydelige samfundsøkonomiske og produktionsmæssige tab, betydelige ressourcetilfælde, fare for menneskeliv eller gøre miljøproblemer unødigt værre, hvis skaden ikke straks udbedres."

Der ses således ikke umiddelbart at være konsistens mellem forståelsen af, hvad der er uopsættelige reparationsarbejder, jf. § 6, stk. 1, og hvad der er uopsættelige reparationsarbejder, jf. § 6, stk. 3, ift. Standardvilkårene.

Endvidere er formuleringen og referencen til Standardvilkårene uheldig, idet Standardvilkårene er en vejledning for kommunerne og vejmyndigheden, og vilkårene kan være helt eller delvist gældende for ledningsgrave, samt at "ved udførelse af uopsættelige reparationsarbejder kan

vejmyndigheden opfordre til, at Standardvilkår for uopsættelige reparationsarbejder følges" typisk ved, at kommunen angiver de relevante krav på kommunens hjemmeside eller lignende. Når det af § 6, stk. 3, fremgår, at Standardvilkårene gælder for uopsættelige reparationsarbejder, skabes der tvivl om, hvorvidt Standardvilkårene blot er vejledende, eller om de reelt har fået bindende effekt og dermed får cirkulærestatus. TI og ITB skal opfordre til at afklare denne uklarhed i fortolkningen af, hvornår reparationsarbejder er uopsætteligt.

TI og ITB skal foreslå, at alle reparationsarbejder - og ikke kun de uopsættelige - og alle vedligeholdelsesarbejder af begrænset omfang på ledninger, begrænsede tekniske opgraderinger af eksisterende arbejder og anlæg og mindre anlægsarbejder af begrænset omfang undtages for kravene om tilladelse, annoncering og koordinering som foreslået i EU's forordning om gigabitinfrastruktur. Den nuværende snævre fortolkning af, hvad der er uopsættelige arbejder vil etablere et helt unødvendigt og overbureaukratisk system i Danmark.

Kapitel 6 - Anmeldelsesordning (§ 7)

Transportministeriet har i udkastet til ny gravebekendtgørelse indført en undtagelse for grave-tilladelse og annoncerings- og koordineringsforpligtelse for de typer gravearbejder, som hver enkelt kommune selv måtte vælge at lade være omfattet af en anmeldelsesordning, som angivet i § 6.

Konsekvenserne, hvis kommunerne ikke vælger at indføre anmeldelsesordninger, vil være at der etableres en helt unødvendig forsinkelse på yderligere 2 måneder (stand-still) for bl.a. etableringen af nye fiberforbindelser til husstande og virksomheder. Herudover vil Danmark reelt ikke give tilladelsesfrihed ved reparationsarbejder, vedligeholdelsesarbejder af begrænset omfang på ledninger, begrænsede tekniske opgraderinger af eksisterende arbejder og anlæg og mindre anlægsarbejder af begrænset omfang, som ellers fastsat i forordningens artikel 9, stk. 1 og stk. 2.

Det kan ikke forventes, at alle kommuner hurtigt og effektivt prioriterer at få indført anmeldelsesordninger for mindre gravearbejder. Der vil derfor potentielt være 98 forskellige tilladelses- og anmeldelsesordninger, som løbende vil blive tilpasset og ændret efterhånden, som kommunerne høster erfaringerne med de nye regler.

Hvis der ikke etableres anmeldelsesordninger i kommunerne, vil teleselskaberne stå i det dilemma, at de enten skal forklare kunderne, at ventetiden skyldes bureaukratiske regler fastsat af kommunen eller med stiltiende accept fra kommunen undlade at annoncere og koordinere to måneder, før gravearbejdet starter, og samtidig satser på, at vejmyndigheden ikke afviser ansøgningen med henvisning til manglende annoncering af minimumsoplysninger to måneder før indgivelse af ansøgningen om tilladelse. Dét er hverken farbart eller forsvarligt!

Alternativet er, at alle borgere og virksomheder skal udsættes for helt unødvendige ventepauser (stand-still) på to måneder, før deres bestilling af en ny fiberforbindelse kan realitetsbehandles.

Yderligere, så fastlægger forordningens artikel 9, stk. 2, at det er medlemsstaterne selv, som fastsætter hvilke anlægsarbejder, som artikel 9, stk. 1, finder anvendelse på. Det bør således ikke være op til de enkelte kommuner at fastsætte dette.

Der er ingen saglig grund til at forsinke og komplicere små og helt simple gravearbejde. Langt den overvejende andel af det gravearbejde på teleinfrastruktur, som mangler at blive udført i Danmark, består af kortere gravestræk, hvor potentialet for koordinering og samgravning er ikkeeksisterende eller meget begrænset.

TI og ITB foreslår, at beføjelserne i forordningens artikel 9, stk. 4 udnyttes, således at bekendtgørelsens mulighed for at indføre en anmeldelsesordning erstattes af en pligt for kommunerne til at indføre en ordning om forudgående anmeldelse for tilladelsesfrie gravearbejder. En generel regel om forudgående anmeldelse vil tilsvarende gøre det muligt for vejmyndigheden at få kendskab til, hvilke gravearbejder der iværksættes, inden gravearbejdet påbegyndes.

Ifølge forordningens artikel 1, stk. 3, kan medlemsstaterne alene fastsætte mere bebyr- 8
dende regler, hvis foranstaltningerne har til formål at fremme fælles udnyttelse af fysisk
infrastruktur eller muliggøre en mere effektiv etablering af ny fysisk infrastruktur. Det er tvivl-
somt, om en opretholdelse af den nuværende begrænsede anvendelse af efteranmeldelse samt
den frivillige mulighed for at indføre en anmeldelsesordning vil opfylde de nævnte formål, her-
under muliggøre en mere effektiv etablering af ny fysisk infrastruktur, og dermed være kon-
form med forordningen.

Afslutningsvist skal TI og ITB opfordre Transportministeriet til at gennemgå udkastet til ny
gravebekendtgørelse med det sigte at opnå reelle byrdelettelser og reelt at lette og stimulere
udrulningen af telenet med meget høj kapacitet, og således at sådanne net kan udrulles hurti-
gere og med lavere omkostninger.

Med venlig hilsen

Jakob Willer
Direktør
Teleindustrien

Troels Johansen
Chefkonsulent
IT-Branchen